

Hotel Hyatt Regency, 19. februar 2014. godine

KABLOVSKI TV OPERATORI I SLOBODA MEDIJA U SRBIJI

ŽELJKO PANTIĆ

Medijski vakuum

Gledano po slovu postojećih zakona, kablovski TV operatori su obavezni samo da emituju javne TV servise, dok svi ostali, uključujući i TV emitere sa nacionalnom frekvencijom, nemaju zakonski garantovano mesto na listi programa kablovskih TV operatora. Ovakav pravni vakuum nastao je potpuno spontano, očigledno bez ikakve namere, i posledica je višegodišnjeg progresivnog rasta tržišta kablovske televizije u Srbiji, tako da je umesto luksuza i dodatne usluge koja se posebno plaća, kablovska televizija vremenom postala uslov gledanja bilo kakvog TV programa, ali je stanje zakonske regulative ostalo potpuno prevaziđeno. Tako nije nikakvo iznenađenje što je nedavno u Srbiji realizovana jedna od najvećih direktnih stranih investicija ikada, i to upravo u oblasti kablovske televizije, kada je jedna velika američka korporacija, kupila Telemah grupu i SBB za više od milijardu evra. Tender za prodaju Telekom Srbija, u koji je uključena i decenijama građena državna infrastruktura, propao je zbog nedostatka interesovanja investitora, a novi nije ni na vidiku, dok je jedna potpuno privatna kompanija, koja je tokom celog svog bitisanja bila u manje ili više otvorenom klinču sa državnim kompanijama, bez ikakve državne infrastrukture u svom vlasništvu, uspela da naraste do tačke da bude kupljena za cenu od preko milijardu evra. Pored nesumnjive poslovne vizije Dragana Šolaka, koja se s obzirom na to kakva je Srbija država, graniči sa genijalnošću, ovo govori jako puno o tome koliko Vlade Srbije od 2000. godine do danas uopšte nisu shvatile gde u Srbiji leži potencijal za strane investicije i koliko je tržište kablovske televizije i interneta u Srbiji postalo ogromno i važno.

Telekom Srbija, umesto da na krilima državne infrastrukture koju je nasledio, bude tri puta veći od SBB-a, izliva je i izliva i danas na desetine milione evra u politička sponzorstva u sportu, podmiruje partijske kadrove i apetite političkih stranaka svih Vlada, tako da ne čudi što je SBB u borbi na tržištu kablovske televizije pobedio nokautom. Menadžment Pošta Srbije do 2012. godine, praktično je uništavao tržišnu poziciju PTT KDS kroz potpuno gašenje sredstava za marketing i promociju, tako da ne čudi što je samo u prethodnih godinu i po dana Pošta Srbije povećala prihode u oblasti kablovske televizije i interneta, a nove stope profita se sada mere milionima evra. Ipak, sve ovo što se desilo na tržištu kablovske televizije dovelo je i do nekih, veoma ozbiljnih posledica, i opasnog pravnog vakuuma koji se pod hitno mora zatvoriti.

Pre svega tu je distorzija domaćeg tržišta TV oglašavanja, gde su strani kablovski TV kanali počeli da prekravaju svoje programe i umesto do-

Televizijsko tržište u Srbiji nalazi se u stanju potpune recesije, a tehnološke promene u ovoj industriji idu toliko brzo da postojeći medijski zakoni zastarevaju matematičkom progresijom. Tako je prilikom javnih rasprava o medijskim zakonima svima promaklo da je stanje na tržištu televizije i zakonske regulative toliko prevaziđeno da dozvole za emitovanje TV programa za 60 posto stanovništva Srbije, koji televiziju isključivo gledaju preko kabla ili IP TV servisa, uopšte više ne zavise ni od RRA, ni od Ratela, već pre svega od poslovne odluke kablovskih TV operatora

zvoljenog reemitovanja, emituju program sa domaćim reklamama, koje po brojnosti i trajanju postaju duže od reklamnih blokova na domaćim televizijama sa nacionalnom frekvencijom. Oglašivački ugovori globalnih TV kablovskih kanala sa najvećim svetskim oglašivačima, spuštaju se i na lokalni nivo, dodatno kruneći oglašivački budžet velikih stranih kompanija u Srbiji. Bez potrebe da plaćaju ogromne naknade koje nacionalni TV emitere plaćaju

za emitovanje TV programa u Srbiji više ne izdaju državni organi, već o tome donose poslovne odluke kablovski TV operatori.

Tako je danas jasno da je Evropskoj komisiji u Beogradu, resornom ministarstvu, ali i svim strukovnim medijskim udruženjima, koji su učestvovali u beskrainim javnim raspravama o medijskim zakonima, potpuno promakla činjenica da 60 posto stanovništva u Srbiji uglavnom nema izbora kada je reč o promeni operato-

prostor za ucene i iznude svih vrsta postaje praktično neograničen. Od onih u kojima se guši konkurencija, do onih u kojima se guši sloboda govora i kritika vlasti. Jednostavno, drastični rast broja korisnika kablovske televizije u Srbiji doveo je do stanja da se televizije sa decenijskom tradicijom, stotinama hiljada gledalaca i stotinama zaposlenih, mogu de fakto ugasiti jednim pritiskom dugmeta, a da pravila o pritisku tog dugmeta jednostavno ne postoje, nisu u domenu

janje IP TV servisa. Ovaj vakuum takođe omogućuje privatnim operatorima da mogu skinuti konkurentske TV kanale ako konkurišu TV kanalima u vlasništvu samih TV operatora, što je takođe samo po sebi presedan kakvog nema u evropskom zakonodavstvu. Integracija kablovskih operatora koji imaju TV kanale u svom vlasništvu smatra se nedozvoljenom medijskom koncentracijom, zbog koje je svojevremeno Politika bila sprečena da i dalje u svom vlasništvu ima mrežu kioska. Ništa slično nije urađeno u oblasti kablovske televizije, tako da je i to jedno od otvorenih i nerešenih pitanja koje novi medijski zakoni treba da urede.

Postojeći medijski vakuum je neodrživ, tako da se sve svodi na stanje u kome nacionalni emitere, bili oni na kablu ili na analognom sistemu nacionalnih i regionalnih frekvencija, nalaze pod pravom baražnom vatrom troškova plaćanja naknada Ratelu i RRA, ali i plaćanja sve većih naknada kablovskim operatorima za „uslugu“ neskidanja sa liste programa. Dodajte tome ogromne troškove koje emitere nameće SOKOJ, masovni upliv stranih kanala na tržište oglašavanja i stanje ekonomske krize u Srbiji koja spušta budžete za oglašavanje na minimum, i jasno je zašto u Srbiji ne postoji televizija koja posluje pozitivno.

Postojeći medijski vakuum je neodrživ, tako da se sve svodi na stanje u kome nacionalni emitere, bili oni na kablu ili na analognom sistemu nacionalnih i regionalnih frekvencija, nalaze pod pravom baražnom vatrom troškova plaćanja naknada Ratelu i RRA, ali i plaćanja sve većih naknada kablovskim operatorima za „uslugu“ neskidanja sa liste programa. Dodajte tome ogromne troškove koje emitere nameće SOKOJ, masovni upliv stranih kanala na tržište oglašavanja i stanje ekonomske krize u Srbiji koja spušta budžete za oglašavanje na minimum, i jasno je zašto u Srbiji ne postoji televizija koja posluje pozitivno.

Ratelu i RRA, strani kablovski kanali plivaju kao ribe u vodi, pokrivajući preko 60 posto stanovništva Srbije koji gledaju televiziju preko kabla ili IP TV servisa, dok praktično sve domaće televizije, od malih do najvećih, grcaju na ivici finansijskog kolapsa. Tako je prosto indikativno koliko ključni nacionalni TV emitere ulažu energije u lobiranje da se RTS nakon ukidanja pretplate potpuno gurne pod led ili u sprečavanje TV Nova da dobije još jednu nacionalnu frekvenciju, a sve kao posledica odumiranja tržišta TV oglašavanja u domaćim medijima. I sasvim na kraju, tu je i potpuni apsurd da faktički dozvolje

ra, posebno zato što i dalje većinu mreže čine analogni sistemi, gde opcije promene jednostavno ne postoje. Stavljanje antene na krov, u velikom delu Beograda i drugih gradova, više nije opcija, tako da je to stanje potpune zavisnosti građana od izbora i poslovne odluke kablovskih operatora. Davanje u ruke kablovskim operatorima da sami odlučuju o tome koja televizija će biti na listi, u praksi je dovelo do toga da nacionalni emitere, svih veličina i tematskih profila, pored svih ostalih izdataka, imaju i trošak plaćanja kablovskim operatorima za pravo da budu na listi programa, tako da se krug potpuno zatvara, a

zakona, precizne must carry liste kanala od opšteg društvenog značaja, već u domenu čiste improvizacije. Državni operatori mogu skinuti televiziju ako kritikuje vlast, bez da ikome išta objašnjavaju, tako da se stanje slobode televizije u Srbiji time vraća na nivo pre 1990. godine. Neprijatno blizu konceptu potpune, gvozdeno kontrole KPJ nad svakom vrstom medijske kritike vlasti, i to je možda i najopasnija posledica postojećeg pravnog vakuuma u kome je zakonska medijska regulativa toliko prevaziđena, da ne samo što ne reguliše must carry sistem TV kanala na kablu, već uopšte i ne konstatuje posto-

INSTITUCIONALNI PARTNER

Univerzitet Singidunum PHILIPS

CONTINENTAL WIND SERBIA

mace

ПОШТА

DH DUBROVNIK HEIGHTS AFFORDABLE LUXURY VILLAS

Danas CONFERENCE CENTER

PRIJAVITE SE!
Dodatne informacije
011 3111 767

KONFERENCIJA
broj 115

Sreda, 5. mart 2014 Globalni trendovi i profitabilnost poštanskog sektora Srbije

Zašto je poštanski sektor jedan od retkih segmenata globalne ekonomije koji je u periodu globalne recesije nastavio da raste? Da li Srbija treba da investira u jačanje poštanskog sistema i koji su ključni logistički problemi? Kako elektronska trgovina utiče na globalni rast prihoda poštanskih operatora i kako se ovi globalni trendovi reflektuju na Srbiju? Da li Srbija treba da privatizuje JP PTT Srbija ili da investira u širenje mreže poštanskih usluga u regionu? Da li Srbija treba da razvije poštanski sistem kroz strateško partnerstvo sa globalnim internet prodavnicama i koja je vrednost takvih investicija u stvaranju novih radnih mesta?

ПОШТА
Generalni partner konferencije

ПАТРС Републичка агенција за поштанске услуге
Institucionalni partner konferencije

Sreda, 19. mart 2014 Starosna struktura stanovništva i penzioni i zdravstveni sistem Srbije

Da li postojeća starosna struktura stanovništva Srbije ukazuje na potrebu planiranja drastično većih budžetskih fondova za servisiranje penzija i lečenja starijih građana u godinama koje dolaze? Da li PIO fond može finansirati svoje obaveze isključivo iz doprinosa i budžeta ili će biti neophodni dodatni prihodi? Koje opcije dodatnih prihoda PIO fond ima na raspolaganju i koja je uloga države u ovom procesu? Kako država treba da investira u jačanje zdravstvenog sistema kako bi sprečila probleme izazvane starenjem stanovništva? Kako razvijene evropske države sa ozbiljnim demografskim problemima starenja stanovništva rešavaju problem finansiranja penzija i lečenja starijih građana i koji modeli su primenjivi u Srbiji? Da li je penzioni i zdravstveni sistem Srbije dugoročno održiv bez jačanja ekonomije i da li je jedino rešenje ovog problema stvaranje uslova za povratak naših građana koji sada rade u inostranstvu?

Sreda, 2. april 2014 Društvena odgovornost i zakonska regulativa u Srbiji

Zašto je Srbija jedna od retkih država u kojoj ne postoji zakonski okvir koji stimuliše korporacije da učestvuju u projektima društvene korporativne odgovornosti i humanitarnim akcijama? Koji sistemi poreskih olakšica i drugih vrsta fiskalnih stimulacija postoje u razvijenom svetu za kompanije koje žele da učestvuju u različitim humanitarnim akcijama i zašto ništa slično ne postoji u Srbiji? Može li adekvatan sistem društvene korporativne odgovornosti biti ozbiljan deo rešenja problema finansiranja delova zdravstvenog i socijalnog sistema Srbije? Koje izmene poreskog sistema Srbije su neophodne kako bi bilo moguće izgraditi ekonomski održiv sistem humanitarnog rada korporativnog sektora u Srbiji?

KONFERENCIJA
broj 117

Sreda, 16. april 2014 Reciklažna industrija i proces pridruživanja EU

Da li je reciklažna industrija Srbije spremna za primenu evropskih standarda u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji i koja je uloga države u tom procesu? Da li reciklažna industrija Srbije treba da bude sirovinna baza ili proizvođač finalnih proizvoda za tržište različitih vrsta reciklata u državama EU? Koje države EU su najbolje tržište za reciklate iz Srbije i kako se ova saradnja može proširiti? Ima li Srbija održiv sistem prikupljanja ambalažnog otpada iz domaćinstava i kako na ekonomski održiv način rešiti ovaj problem? Može li Srbija biti jedina evropska država koja nema sistemski rešeno pitanje finansiranja reciklažne industrije i može li to biti jedan od problema u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji?

RECIKLAŽNI CENTAR BOŽIĆ I SINOVI
Generalni partner konferencije

ZA ČISTU BUDUĆNOST.

Partner panel diskusije

Utorak, 29. april 2014 Industrija igara na sreću i poreski sistem Srbije

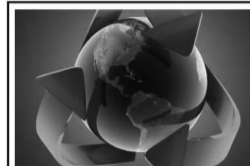
Da li je postojeći poreski sistem Srbije adekvatan okvir za poslovanje industrije igara na sreću? Kako se distribuira novac prikupljen od igara na sreću i da li taj sistem treba menjati? Da li onaj deo industrije igara na sreću koji generiše prihode od kladjenja treba da bude izvor prihoda za sport i koji modeli u praksi razvijenih država mogu biti primenjeni i u Srbiji? Koliko Srbija godišnje gubi poreskih prihoda zbog kladionica koje rade na crno i koja je uloga inspekcije u suzbijanju crnog tržišta igara na sreću? Ima li Srbija adekvatan sistem kontrole onlajn igara na sreću i kako razvijene države Evrope kontrolišu poresku naplatu prihoda od onlajn kladjenja?

Sreda, 14. maj 2014 Javne nabavke i troškovi obrazovnog sistema Srbije

Da li je adekvatan sistem javnih nabavki u obrazovnom sistemu Srbije jedan od ključnih izvora smanjenja troškova? Da li je sistem održavanja školskih zgrada i različitih poslova na održavanju potpuno van kontrole i kako rešiti taj problem? Kako u praksi izgleda proces organizovanja različitih ekscurzija i kako taj proces uvesti u sistem kontrole i sprečiti zloupotrebe? Da li je proces nabavke računarske opreme u srednjim školama i univerzitetima transparentan ili zavisi od direktnih dogovora direktora srednjih škola i dekana fakulteta? Da li je moguće uvesti sistem javnih nabavki u sve vrste usluga studentskog smeštaja? Kako obezbediti adekvatan sistem javnih nabavki na svim nivoima obrazovnog sistema Srbije, od osnovne škole do univerziteta?

Sreda, 28. maj 2014 Energetika i budžetski deficit Srbije

Koji je udeo sektora energetike u budžetskom deficitu Srbije? Koliko budžet Srbije godišnje gubi zbog nepostojanja novih elektroenergetskih postrojenja i velikog uvoza struje tokom zimskih meseci? Koliko budžet Srbije godišnje gubi po osnovu niskih rudnih renti za eksploataciju domaće nafte i gasa i da li se deo tog gubitka prelijeva kroz povećanje akciza na gorivo? Koliko budžetu Srbije donose investicije u energetskom sektoru, i koji segmenti energetike imaju najveći potencijal? Zašto Srbija decenijama nije izgradila ni jedno novo elektroenergetsko postrojenje i koji je rok korišćenja postojećih postrojenja koja kao gorivo koriste ugalj? Da li investicije u gasnoj i naftnoj industriji podižu poreske prihode i koja je uloga države u tom procesu?

KONFERENCIJA
broj 118

KONFERENCIJA
broj 119

KONFERENCIJA
broj 120

KONFERENCIJA
broj 121